

1917/685. SZ.

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Bátor Gromon-Dezső utca 14 sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:
Csernicsek Imre
Szerkeszti: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
Égész évre K 6—
Fél évre K 3—
Amérikába egész évre K 8—
Nyilváltór sora 30 fillér.

Fel a fára minden épkézláb gyerekkel hadd—hernyózzon!

Béke idején magam voltam, aki hirdetem, hogy az iskolás gyerek az iskolába való: ne bántsa azt ott senki. Ma, amikor a legválságosabb időket éljük, amikor arról van szó, hogy nemcsak életünket, hanem a holnapi betevő falatunkat is védőnkünk kell, ma azt mondom, hogy az itthonmaradtaknak legfőbb feladatuk, a mindennapi kenyeret, legyen az gabona, vagy gyümölcs, védjük meg és ha kell dolgozzunk a megvédésén éjjel-nappal. dolgozzék ö reg-fiatal egyaránt!

Ma a panasz általános, hogy rengeteg a hernyófészék. Ha tehát most is csak abban bízunk, hogy megsegítenek az ég madarai, félék, vagy pórul járunk és nem lesz gyümölcs ez idén sem.

Ma hernyózó, rendes munkás nincs, mert aki van, az másta kell: a hernyózást pedig gyerekkel és hernyózó ollóval elvégezheti az asszony is: nekik kell tehát helytállani ott, ahol egyéb segítség már nincs.

A segítség sürgős, mert ha a mostani zimankós-havas idő elmúlik, egyszerre itt, lesz a tavasz az ő sereges hernyójával. Ma nincs idő, hogy a tanítók, előjárók iskolásoknak futkosanak tanfelügye-őkhöz, miniszterekhez engedélyért, hogy engedje meg az iskolás gyerekekkel való hernyózást. A közveszedelem a késedelemben van! A közoktatási miniszter megmutatta sok ízben, hogy ő is ismeri a gazda és kertész baját: és ezt érzi a mai időkben is, így tehát feltétlenül megengedi, hogy az iskolás gyerekek most még iskolai teendőjük terhére is hernyózhassanak és segídekezzenek abban a mindennapi eledel megszerzésében, amelyre talán a hadban vérző apjuknak, testvérüknek, vagy egyéb vérüknek szükségük van és lesz. Az okos tanító pedig megtalálja a módot, hogy az így rem elvészett, hanem életmentő munkára okosan felhasználta időt kipótolhassa, hogy a kezére bízott ifjúság ne veszítsen értelmikben sem!

Ezenkívül nemcsak arról van szó, hogy kiki a maga fáját védje, hernyóztassa:

mindnyájunkról van szó! A tanítóság és a községi-városi előjáróságok tehát vállvetve dolgozzanak és kellő beosztással gondoskodjanak, hogy a határunknak egy fája se maradjon hernyózatlanul. Ha ezt megteszik a t. tanítók, akkor a béke kivívásában csak olyan érdemük lesz, mint a csatáját meggyerő generálisnak, fiatal ságuk végzett munkája pedig semmivel sem áll majd hátrább a lövőárookban évek óta vérző apáik, testvéreik munkájánál.

Itt az utolsó perc, amelyet még hasznunkra fordíthatunk! Azért tehát azzal végzem, amivel kezdtem:

Fel a fára minden épkézláb gyerekkel — hadd hernyózzon!

HIREK.

Ügyeljünk a termésre! A belügyminiszter rendeletben felhívta a hatóságokat, hogy a közönséget figyelmeztessék arra a veszélyre, amely az ország természet idegen államok ügynökei részéről fenyegeti. A rendelet szerint megbízható értesülés van arról, hogy az ország fegyveres erejének megbénítása céljából elleneséges államok ügynökei takarmány és élelmiszer készleteinket felgyújtás útján meg akarják semmisíteni, szarvas marha és loállományunkat pedig takonykór terjesztésével igyekeznek kipusztítani. A tüzet tíz-tizenegy cm. hosszú és három-három és fél cm.

átmérőjű kerek tokkai felszerelt hegyes végű üvegcsővel idézik elő; az üveg valószínűleg folyadékot tartalmaz és különböző számok jelzik rajta, hogy az üvegesék gyulékony anyag mellé helyezve, hány órán belül kapnak lángra. Az állatok megfertőzésére azt tervezik, hogy az ügynökök kutakba és itatókba takonykór bacillussokat dobnak, fehér tablettákban, amelyek valamivel kisebbek az aspirinnál: ezekhez a tablettákhoz rem szabad pusztá kézzel nyulni. A miniszter elrendeli, hogy ezt a készülő alattomos merényletet a nyilvánosság tudomására hozzák és figyelmezteti a közönséget arra, hogy aki ilyen dolgnak tudomására jut, az tegyen azonnal jelentést a hatóságnak, mert különben bünpártolásért öt-husz évi súlyos börtönbüntetéssel sújtják.

A szegedi paprika termesztés. Soha olyan érdeklődést nem tapasztalt a városi és falusi lakosság, a gazda és a fogyasztó a konyhakertészet ránt, mint amióta minden zöldségnek az ára 5—10—25-szöröse emelkedett. A háborút a közép-európai államok feltétlenül megnyerték, ha elegendő élelmiszert tudnak előteremteni a jövő téli szezonra is. A gabona-termesztés azonban bizonytalan és mint a múlt évek tapasztal-

Fabakancsot, facipőt, papapucsot

bőr felsőrészszel gyártja az

„UNIO” cipő és papucs-gyár

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 16. sz.

Fabakancs I. 36/39 24 kor. II. 20 kor. I. 40/46 28 kor. II. 24 kor.
Papapucs I. 5.50 kor. II. 4 kor. — Szállítás utánvéttel.

talait igazolták, nem elégíthetik ki a népek millióit, ha nem fokozzuk a termelést konyhakertészet terén. Így óriási sikert lehet még elérni, minden szabadon maradt föld szorgalmas beültetésével. Kis területen minden család előteremtheti nemcsak a saját, de még egy két városi család szükségletét is. Mi módon történhetik ez, arra nézve a konyhakertészeti könyvek, folyóiratok vagy speciális termelési füzetek nyújtanak felvilágosítást. Így örömmel üdvözlhetjük azt a kis füzetet, melyet Völgyessy János szeged-városi gazdász írt a paprikatermesztésről. Mindenesetre legilletékesebb helyről származik ez a kis füzet, mely röviden és közérthető nyelven magyarázza meg, hogyan kell paprikát nevelni, hogy az bőven és jó minőséggel juttassa a fáradságot. A kis füzetet 80 fillér előzetes beküldése esetén Juhász István könyvkereskedő (Szeged, Gizza-tér 4) küldi el a rendelőknek.

Nagyon szép fehér

paraffin-gyertyát

vegyes beosztásban 7 koronáért különként postacsomagolásban is szállít:

Gonda Nándor
áruforgalmi-vállalata
DÉVA

Késő a megbánás akkor, midőn már nem segíthet rajta. Most rendelje már meg sorsjegyet **Gorzó és Társas** szerencsés házánál, Budapest, IV., Koronaherceg utca 9-11, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet révén hamar elfogy, pedig Önnek is érdeke, hogy szerencsésé legyen, mely eddig talán Önhöz mostoha volt, Gorzónál próbára tegye. Írjon egy levelezőlapot még ma és az Ön szerencse sorsjegyét postafordultával megkapja. A Gorzó-bankhoz már több millió koronát fizetett ki utóbbi időben t. üzletfeleinek a többek közül; 400000 K-t a 62386 és 16421, 200000 K-t a 63057, 100000 K-t az 53337, 64384, 99805 és 33990 számú sorsjegyekre. Első osztályú sorsjegyek árai: Nyolcad 150 K. negyed 3.— K, fél 6.— K, egész 12.— K.

Szállítok jól cukrozott

kávè konzervet

kilóját 6 koronáért öt kilós postacsomagokban utánvét mellett:

Löwin Samu, Rajka.

(Mosonmege).

BENKŐ BANK r. t. fizet-
te ki a legtöbb főnyereményt, mert
BENKŐ sorsjegye **BANKÓ**.

Felhívjuk b olvasóink figyelmét,
lapunk mai számához csatolt mellék-
letre.

Négy koronáért 60 korona.
Most megjelent 6-ik számával zárja
első negyedét Magyarország egyetlen
kottafolyóirata, a Százerek Ze-
néje, mely negyedévi 4 koronáért
annyi zeneújonságot közöl a legki-
válóbb szerzőköt, amennyit eddig
60 koronáért is alig lehetett megsze-
rezni. A 6-ik szám Eysler Edének, a
világhírű osztrák komponistának egy
vidám apróságát, Kun László zene-
akadémiai tanárnak egy gyönyörű
magyar dalát, Buday Dénesnek: mély
hangulatu dalköteményét, s két más
sikerült zeneszámot közöl. A legkö-
zelebbi füzetekben Huszka Jenő, Ré-
nyi Aladár, Tarnay Alajos, Anyos
Laci, s a legkiválóbb osztrák szer-
zők művei fognak megjelenni. A ki-
adékhivatal címe: VI., Nagymező-utca
37 39. sz.

**Elítélték a Horvát Országos
Bank igazgatóit.** Szabadkáról je-
lentik: A Horvát Országos Bank
szabadkai fiókjának ismert árufellal-
mozási ügyében most tartotta meg
a rendőrség az érdemleges tárgyalást.
Az ügy előzményei már ismeretesek.
A szabadkai rendőrség a Horvát
Bank három szabadkai raktárában
nagy mennyiségű gépolajat, benzolt
és gépkenőcsöt talált, a melyeket a
bank nem jelentett be, holott az
olajkészletek tudvalevőleg bejelentési
kényszer alá esnek. A rendőrség
előtt Sztankovics Vojszláv igazgató
és Flesch Samu, az áruaktár főnöke
állott vád otként. Mindketten azt
hangoztatták a tárgyaláson, hogy ők

bejelentették az olajat és ennek iga-
zolására kérték, hogy a rendőrség
szerezze be a kereskedelmi minisz-
terium ipari ügyosztályától a bank
olajbejelentéséről szóló iratokat. Dr.
Brestyánszky Miklós tárgyalást veze-
tő rendőrbíró erre kijelentette, hogy
már előbb a nyomozás során besze-
rezte ezt az írást, a mely szerint a
Horvát Bank szabadkai fiókja semmi-
féle készletet nem jelentette be. A
rendőrség Sztankovics igazgatót 1000
korona fő- és 300 korona mellék-
büntetésre, Flesch Samut pedig 500
korona fő- és 250 korona mellék-
büntetésre ítélte. A felek felebbeztek.

Elégett asszony. Szabadkáról je-
lentik: Jorgó Klára nyolczvan éves
öreg asszony Csantavéren téglát me-
legített, hogy azzal fekvőhelyét fel-
melegítse. A tüzes téglától az ágy
meggyuladt és az öreg asszony halá-
ra égett.

Rabló koldus. Szabadkáról jelentik:
Pokornik Mártonné györgyénpusztai asz-
szony lakására beállított egy koldus, ki a
mikor látta, hogy az asszony egyedül
van otthon, rem alamizsnát kért, hanem
rálamadt az asszonyra és megöléssel fe-
nyegtetve, pénzt kért. Az asszony kisebb
összeget adott a rablónak, a ki ezre nem
elégedett meg, de minthogy hangokat
hallott, elmenekült. Másnap Saulits Ba áz-
snehöz állított be ugyanez az ember, a
hol hasonló fogással ötven koronához
jutott. A tavankuti csendőrség Hegyesi
Péter személyében elfogta a tettest.

Ajánlunk

ujvidéki kerek, egészséges

Dughagymát

ab Ujvidék azonnali szállításra 5, 10 és
20 kgos postacsomagokban franco, zsák-
kal együtt a 9 K 60 fill. kilogrammját
utánvétellel. Nagvobb tétéleket is efek-
tuálunk gyorsárúként vasuttal vagy hajó-
val szállítási engedéllyel Magyarország
területén.

Handler és Krishaber
Ujvidék.

Sürgöncim: **Handlerék.**

Tilos a piros tojás. A Közélelmezési
Hivatal elnöke, báró Kürthy Lajos, ren-
deletet intézett valamennyi törvényhatóság
első tisztviselőjéhez, amelyben utasítja
őket, hogy a közeledő husvétii ünnepek
aika-mából tilos a tojások mindenféle
festése.

A zöldbab meg a szárazbab tápláló értéke. A bab természetesen zölden, illetve zsenge hüvelyestől szárazon kiszemelve, egyaránt felhasználjuk a konyhában. A zöldbab a vetéstől számítva már 6—7 hét múlva fogyasztásra kerülhet, ami kétségtelen előnye; de mivel a zöldbab táplálóértéke a szárazbabénál kisebb, vannak, akik a mostani nehéz időkben komolyan figyelmeztetnek arra, hogy amennyire lehetséges, tartózkodjanak a zöldbab idő előtti fogyasztásától, sőt ugyanezt modják a zöldborsóról is. Ezzel a nézettel szemben utalni óhajtjuk arra, hogy először is vannak vidékek, ahol a bab nem ér be; az ilyen helyen tehát természetesen a zöldbab termesztése és fogyasztása a helyénvaló. Másodszor gondoljunk arra is, hogy nálunk a szárazbabot a gazdasági földeken közties veteményként igen nagy mennyiségben termesztik és így nem kell attól tartanunk, hogy ha a zöldbabot is fogyasztjuk, majd talán nem lesz elég szárazbabszűk. Bár tehát sok igazság van abban, ha egyesek a szárazbab és szárazborsó fontosságát emlegetik, mégis úgy véljük, hogy a zöldbab és zöldborsó fogyasztása is jogosult, már csak egészségi helyes táplálkozás okokból is, de meg azért is, mert mire ezekre kerül a sor, akkor már szükség lesz értelrendünk némi felhívására. A zöldbab szárítása, vagy egyéb konzerválása, amelyet a fentemlített elvek szerint némelyek szintén elleneznek, módjával tehát most is jogosultnak mondható.

A törvényesen védett

fatalpu PAPUCSOK

térmetesítés talphajtással (nem hajlékosy) erőssége, tartóssága, csinosága és kényelmes viselete folytán országos hírvé és kereskedélté vált, ugyanígy, hogy iparosok és kereskedők urak érdemesnek találják a vele való foglalkozást, mert minden felsőréssz garantált tiszta, minden viaszkos vászontól mentes, valódi papucsanyagból készülnek. Egy tucaton felül bármilyen mennyiségben rendelhető az egyedüli készítőnél

Kalasy Mihály,

papucs-készítőnél,
Hódmezővásárhelyen.

Cipész, papucs-készítő és bőrkereskedő uraknak ajánlom törvényesen védett papucs-fatalpamát jutányos áron, mely felülmúl e cikkbe minden eddigi forgalomba hozott talpakat. Ugyancsak ajánlom tervem szerint készült lazasandálokat tiszta bőrözéssel, vagy annak egyedül alpai. Szállítások utánvét mellett esz-közöltetnek.

Harcstéren eleset hősök
exhumálását és hazaszállítását
jutányosan és megbízhatóan eszközözi
Gábor és Társa cég
Budapest, VI., Teréz-körút 25.

Hirneves ujvidéki, legjobb minőségű, apró, gömbölyű

Dughagymet

viszonteladókknak kötelezettség nélkül ajánlok helyt vasut és teljesítési helyvel Ujvidék 100 k-ként zsákkal együtt 1000 korona. 5 kg-os postacsomag franco 56 korona.

Kovács Bálint Ujvidék.

Sürgönyeim: Kovács Bálint, Ujvidék.

98% rézgálicz

kisebb és nagyobb tételekben azonnal és későbbi szállításra 250 és kisebb hordókban kapható:

Dőri E.

festékgyár

BUDAPEST,
VI Nagymező-utca 23.

Telefon 22—69

Aki egy szép sarokházat

[ó forgalmu vegyeskereskedéssel, raktár és göréval, gabona bevásárlással Strasser és König budapesti cég részére venni akar, forduljon

Popper Jakob urhoz Dunabökény,

a ház szabad kézből eladó.

Gyertya, jó minőség. . . kilója K. 6.90

Mécsolaj,

istállóvilágításra és petroleum szaporítására " K. 3.40
bérmentetlenül postán vagy vasuton megfelelő előleg ellenében.

5 kilónál kevesebbet nem küldök egy-egy cikkből.

Heumann Lajos

festéknagykereskedő
Budapest VII., Rózsá-utca 27
Telefon: József 42—72.

Ajánlok

csakis kereskedőknek:

mindentéle pipereszappant 8 koronától 36 koronáig tucatonként, kívánatra szívesen szolgálok utánvét mellett mintakü deménnyel.

Fischer Sándor Temesvár

Gyárvaros.

Dughagyma

kilója 13 korona.

Foghagyma

kilója 5 korona.

Hagymamag

kilója 60 korona

Legkisebb küldemény 3 kilogramm.
Stern Herman, Makó.

Gyümölcsfák, diszfák és fenyőfélék

árjegyzékével ingyen szolgál

Weber faiskolója Békásmegyér
(Budapest mellett.)

